N°. 65 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Dingsdag 18 Maart.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Uit Zeeland werdt het volgende gemeld:

» Zr. Ms. brik *de Snelheid*, kommandant *Ferguson*, is uit het dok te Vlissingen naar de reede dier stad gehaald.

» Zr. Ms. stoom-paket *Suriname*, kommandant *van Franck*, is van Vlissingen naar Texel vertrokken.

» De stoomboot *Hercules* is ter reede van Vlissingen teruggekomen, en heeft van daar ook het koopvaardijschip *de Schelde* afgehaald, om hetzelve naar Rotterdam op te slepen.

» Donderdag is ter reede van Vlissingen gearriveerd het koopvaardijschip *Apollo*, van Antwerpen, mede om voor Hollandsche rekening te varen en eerstdaags ten dien einde naar Rotterdam te vertrekken."

— Bij den aanvang der zitting van de belgische afgevaardigden op gisteren werd op voorstel van den president eene commissie van negen leden benoemd, bestaande uit de heeren *de Behr*, *Fleussu*, *Schaetzen*, *de Brouckere*, *Liedts*, *d'Helias*, *Coppieters*, *Dubus* en *Pollenus*, aan welke het onderzoek werd toevertrouwd van de voor eenige dagen aangeboden ontwerpen van wetten, betreffende de zamenstelling van de hoven van assises en de vermeerdering van het personeel der geregtshoven en regtbanken. Vervolgens werden door de kamer de discussien hervat over het aan de orde zijnde ontwerp van den ijzeren spoorweg, zijnde deze de vierde zitting aan de algemeene beraadslagingen aan dit ontwerp besteed. In deze zitting heeft de heer *de Puidt* in eene uitvoerige rede over het ontwerp gesproken. Na den loop der discussie te hebben nagegaan, heeft deze spreker trachten te betoogen, dat de minister *Rogier* aan de kamer niet alle de vereischte documenten had verschaft, en vervolgens het stelsel van concessien in het groot, met toepassing op het onderwerp in behandeling, als het algemeen beginsel voor de onderneming van openbare werken beschouwd, en gedurende een tijdverloop van twee uren de aandacht der kamer weten bezig te houden. Na hem hebben de heeren *G. Rodenbach* en *Smits* zich voor, en de heer *Doignon* zich tegen het ontwerp laten hooren. De heer *Smits* onder anderen trachtte te stellen, op grond van een, zoo hij zeide van een Duitsch handelhuis bij hem ontvangen brief, dat er jaarlijks meer dan 500,000 kwintalen gesponnen katoenen door middel van den spoorweg Duitschland zouden ingevoerd worden, die nu den weg over Rotterdam namen, en beweerde hij voorts, dat er memorien tot aanrading van het ontwerp, van Rotterdam naar Keulen en van daar naar Antwerpen, ter verspreiding onder de leden van de kamer, gezonden waren. Volgens een der belgische bladen was de discussie thans zooverre gevorderd, dat het beginsel van den aan te leggen weg nagenoeg algemeen was aangenomen, maar zoo het bestuur het ontwerp wilde zien doorgaan, dat het dan een middel of tusschenweg moest zien te vinden, om de beide stelsels; die van concessie en die der onderneming van gouvernementswege, overeen te brengen; zich voorts wachten voor de verkeerde berekeningen in de plannen en bestekken van de heeren *Simons* en *Deridder* aangewezen, daar er thans niet meer te denken viel aan den maatstaf, op veronderstellingen gebouwd, waarvan deze ingenieurs waren uitgegaan.

De senaat heeft gisteren het gevraagd crediet voor den oorlogsminister van omtrent drie millioenen fr. toegestaan.

— Volgens de belgische bladen zal het regiment kurassiers, het eenige van dat wapen bij het belgisch leger, en 't welk alleen eene brigade kavallerie uitmaakt, in twee regimenten verdeeld worden, het eerste onder den luit. kolonel *Delobel*, het tweede onder den luit.-kol. *Boutmy*. De kolonel van het regiment *Anoul*, zou tot brigade-generaal bevorderd worden.

— Het *Journal d'Anvers* houdt bijzondere berigten van den Doel van den 12den, die echter niets bijzonders behelzen. Twee kanonneerbooten lagen voor het dorp den Doel.

— De vermaarde violist *Paganini* is gisteren te Brussel gearriveerd.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 97¼; Braz. 72, Sp. perpet. 61¼, 61; 3 pCt. 40½; Uitgest. 14$\frac{5}{16}$, ⅜; Smit. 92; Rom. L. 93¼, 94.

F R A N K R IJ K.

PARIJS, den 13den Maart.

De kamer van afgevaardigden houdt zich nog heden met de algemeene discussie over het ontwerp van wet tegen de staatkundige genootschappen bezig. Onder de tegenstanders van dien maatregel zijn ook de heeren *Berryer* en *de Lamartine* opgetreden, beide verklarende dat zij, hoezeer het vorig stamhuis toegedaan, het mandaat hun door hunne lastgevers opgedragen, hadden aangenomen, omdat zij aan het welzijn der natie, aan het behoud der openbare orde, boven persoonlijke gevoelens de voorkeur gaven. Met denzelfden geest bezield, zouden zij ook deze voordragt ondersteunen, indien het gouvernement volkomen aan zijne verpligtingen had voldaan, en in weerwil van dien zich buiten staat bevonden, de voorstanders eener nieuwe omwenteling het hoofd te bieden; doch thans daar het hun integendeel voorkwam, dat men sints drie jaren, door steeds tot geweld en onderdrukking de toevlugt te nemen, door niets tot verbetering van het lot der lagere volksklasse, vooral der werklieden, toe te brengen, zich de onwil der natie door eigen schuld had op den hals gehaald, dat bovendien het gevaar niet zoo dreigend was als men hetzelve afschilderde, thans zagen zij zich genoodzaakt hunne toestemming te weigeren aan een ontwerp, waardoor de eerste beginselen niet alleen van staatkundige maar ook van individuele vrijheid werden verkort. In 't bijzonder verlangde nog de heer *de Lamartine*, dat men, wanneer ook de wet werd aangenomen, voor 't minst de bepaling, waarbij de overtreders, na het einde hunner straf, onder het toezigt der politie werden gesteld, mogt weglaten.

— Men meent te weten dat de commissie, met het onderzoek van het budget belast, in weerwil der bedreigingen van den maarschalk *Soult*, de uitgaven van het departement van oorlog tot zoo verre heeft teruggebragt, dat het leger noodzakelijk tot een effectief van 290,000 man moet worden verminderd. De minister zoude eindelijk in die bezuiniging hebben toegestemd, en eerstdaags zouden de ordonnantien het licht zien, waarbij dezelve door eene geheel nieuwe organisatie der reserve-bataillons wordt ingevoerd.

— De studenten der geneeskundige school hebben zich sints eenige dagen, inzonderheid bij de lessen van den heer *Orfila*, aan ongeregeldheden schuldig gemaakt. De bedreiging, dat deze kundige hoogleeraar zijne voorlezingen zoude staken, heeft echter voor 't oogenblik de goede orde hersteld.

— Van Madrid zijn geene nadere berigten ontvangen. Een der dagbladen van Barcelona van den 4den dezer vermeldt, dat het Spaansch gouvernement de amnestie algemeen zoude maken, en in 't bijzonder den generaal *Mina* heeft uitgenoodigd, om in zijn vaderland terug te keeren.

— De fondsen waren heden (15 *Maart*) genoteerd: 5 pCt. kont. 104,70; op tijd 104,80; 3 pCt. kont. 78,70; op tijd 78,73; Nap. renten kont. 94,60; op tijd 94,85; Sp. perpet. kont. 62⅞; op tijd 62⅞; 3 pCt. kont. en op tijd 39; Cortes geopend 25.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 17den Maart.

Bij besluit van Zijne Majesteit zijn benoemd: tot gewoon hoogleeraar in de faculteit van wijsbegeerte en letteren aan de hoogeschool te Utrecht, de heer *L. G. Visscher*, en tot rector magnificus bij gemelde hoogeschool, voor het volgende akademie jaar, de heer *Hermannus Johannes Royaards*, hoogleeraar in de faculteit der Godgeleerdheid.

— Aan Z. Exc. den minister van financien is de vraag onderworpen, hoedanig de boeten op de personele belasting moeten berekend worden, welke verschuldigd zijn door hen, die, volgens hunne aangifte, van een of meer der vier eerste grondslagen, ter zake van de geringheid der waarde, of van het aantal der belastings-voorwerpen, buiten de termen van den aanslag der belasting vallen zouden, doch, ten gevolge van de, op grond van art. 32, § 2, der wet door de plaatselijke commissie bevolene herzening, de belasting wegens sommige, of alle die grondslagen zijn bevonden verschuldigd te wezen? Op deze vraag is bij eene resolutie, in de vorige maand genomen, te kennen gegeven, dat, volgens 's ministers inzien, de boete (behoudens het bij art. 35, § 5, bepaalde minimum), in het voormelde geval behoort berekend te worden tot zoo vele malen het bedrag des verschils tusschen den aanslag wegens het minimum van de [illegible] bevolking der gemeente, belastbare som, en die, welke wegens het bevondene quantum verschuldigd zou zijn, als de deswege bij art. 35, § [illegible] bepaalde verhouding medebrengt; des echter dat als minimum [illegible] beschouwd zal worden de belasting, welke wegens het vrije bedrag [illegible] tal verschuldigd zou zijn, indien de wet die vrijstelling niet verleende, als ƒ 18.00 of 4 deuren en vensters, of wel 2 vensters met ƒ 20 huurwaarde, of 1 haardstede met ƒ 25 huurwaarde, en 5 deuren en [illegible], of 2 vensters; alles voor de gemeenten ten platten lande.

— Naar men verneemt, heeft eene aanschrijving [illegible] hoog bestuur, betrekking hebbende op de schutters, welk[illegible] zijn uitgetrokken, en die verlangen een huwelijk aan te gaan [illegible] ambtenaren van den burgerlijken stand eenigen twijfel [illegible]

ten gevolge heeft, men thans te kennen gegeven, dat de vroeger bekend gemaakte voorwaarden, behoudens welke het aangaan van huwelijken aan de tot den 1sten ban behoorende schutters wordt vrijgelaten. Alleen ten doel had gemelde ambtenaren te onderrigten, dat de chefs der respective korpsen mobiele schutterij door het Departement van Oorlog waren gemagtigd geworden, om aan de schutters, die mogten verlangen een huwelijk aan te gaan, tevens eenig verlof te verleenen, om voor eenigen tijd naar derzelver haardsteden terug te keeren; zijnde alzoo aan die chefs geenszins de bevoegdheid toegekend, om hunne toestemming tot het aangaan van een huwelijk aan de belanghebbenden te geven of te weigeren, maar, in het belang van de dienst, aan dezelven overgelaten, om de verleening van het vereischte verlof tot afwezigheid, naar gelang der omstandigheden, te regelen; zoodat er dus ook geene bedenkingen kunnen bestaan tegen het voltrekken der huwelijken van mobiele schutters, zelfs dan wanneer het niet blijkt, dat derzelver respectieve chefs daartoe hunne toestemming hebben gegeven.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* is, vergezeld van Z. K. H. den Erfprins, Zaturdag van Hoogstderzelver reis naar Petersburg in de residentie teruggekeerd. De twee jonge Prinsen zijn Z. K. H. een gedeelte wegs te gemoet gegaan.

— Ter kennisse van het leger is gebragt, dat door Z. M. aan den kolonel *O. J. H.* graaf *van Limburg Stirum*, adjudant van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, en aan den kolonel *R. A. Klerck*, kommanderende de afdeeling grenadiers, vergund is het aannemen en dragen der aan hen respectivelijk door Z. M. den Keizer aller Russen geschonkene versierselen der orde van St. Wladimir, derde klasse, en van St. Anna, tweede klasse, met diamanten omzet.

— Naar men verneemt, zal de aanstaande loterij met 1000 loten worden vermeerderd, en zal op het laatste uitgeloot wordend n°. eene premie van *f* 25,000 worden gesteld.

— Uit Amsterdam verneemt men dat de door H. H. studenten aan het Atheneum Illustre dier stad aanstaanden Donderdag avond den 20 dezer maand aan eenige hunner professoren eene luisterrijke serenade zal gegeven worden. Deze is hoofdzakelijk bestemd voor de professoren *Vrolik Jz.* en *Suringar* wien door de studenten eene zoodanige eerbetuiging nog niet bewezen is. Wijders zal zich de serenade begeven naar de professoren *van Lennep*, *Rooyen* en *Vrolik Sz.*, deze laatste als praeses. Ook de heeren *van de Poll* en *van Reenen*, de eerste als burgemeester dezer stad en beide als curatoren van het Atheneum, de heeren *Wiselius* en *Hodsen* zullen met deze nachtelijke muzijk vereerd worden als de hoofden van policie en militaire bedieningen.

— Naar men verneemt, is, van wege de Groningsche hoogeschool, aan den heer *R. Lobatto*, adviseur voor de zaken der maten en gewigten, bij het departement van binnenlandsche zaken te 's Hage, de graad van *Math. Magister*, *Phil. Nat. Doctor* verleend.

— Men meldt uit Scheveningen het navolgende: » Heden (den 12den Maart) ontving alhier de laatste eere, en werd op de begraafplaats bij 's Gravenhage ter aarde besteld het stoffelijk overschot van onzen dorpsgenoot *Cornelis Spaans*, den 7 dezer, in den hoogen ouderdom van ruim *een en tachtig* jaren, overleden. Hij was de laatste in leven geblevene der drie moedige visscherlieden dezer plaats (*), die in 1781 het kloek besluit namen, om, met een zeer klein bootje, uit Engeland, waar zij, met hunne vischpink, vijandelijk waren in beslag genomen, te ontvlugten, en die stoute onderneming, onder het uitstaan, echter, van groote gevaren, onverschrokken en gelukkig volvoerden; zoowls dit een en ander, in een echt dichterlijk tafereel, voortreffelijk is geschetst door onzen verdienstelijken medeburger, den heer *C. Gebel*, in 1830, ter gelegenheid der vijftigste verjaring van die gebeurtenis; en welk tafereel in druk is uitgegeven, ten behoeve der twee, destijds nog overgeblevenen dier zeelieden.

» De behoeftige omstandigheden, waarin *Cornelis Spaans* is overleden, heeft geenszins verhinderd, dat hem eene burgerlijke en statige begravenis heeft mogen te beurt vallen. Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage hebben daartoe eene edelmoedige gifte geschonken, waaraan het verdere, door menschlievende bijdragen, is toegevoegd. Het lijk is, behalve door den heer *Booiman*, een onzer Hervormde leeraren, door een aantal voorname burgers onzer plaats naar het graf begeleid, alwaar de heer *C. Gebel* eene gepaste en treffende lijkrede gehouden, en de heer *M. Baak* eene dichterlijke en hartelijke hulde aan den ontslapenen heeft toegebragt. *De brave ruste in vrede, om eenmaal tot heerlijkheid te ontwaken!*"

— Uit Workum wordt nader gemeld, dat het gelukt is van de vier aldaar gestrande tjalkschepen een, hoewel beschadigd, in vlot water en te Hindelopen binnen te krijgen; men vleide zich een der overige schepen mede te sullen afbrengen.

— In den [illegible] van Vrijdag ll. is uit Nijmegen naar Maastricht vertrokken het eerste bataillon van het korps mineurs en sappeurs gekommandeerd door den heer majoor *Bergsma*.

— Men mel[illegible]dat in den nacht van den 13den op den 14den dezer d[illegible]inie-beambten, gestationeerd te Galderen en Rijsbergen, bij vervolg onder laatstgenoemde gemeente hebben aangehaald een vijftigtal pakken, bevattende meestal manufacturen, mode-artikelen, gemaakt goud- en zilverwerk, ter waarde van ruim *f* 6000.

Te Rijsel is in de vorige week een van Doornik komende met 5 paarden bespannen en zwaar met steenen geladen wagen aangehouden, nadat de douane-beamten bij een dier steenen bevonden hadden, dat dezelve hol en van binnen met katoenen stoffen en engelsche tullen gevuld waren.

— Van de Schelde schrijft men het volgende:

» Het overschrijden van het belgische grondgebied door de Hollanders van het fort Liefkenshoek, aan de zijde van den Doel, is weder eene van die duizend en een bewijzen van waarheidsverkrachting en lage zucht, om den vijand, dien men niet onder de oogen durft zien, door verzinselen van allen grond ontbloot nadeel toe te brengen, waaraan de bladen van de belgische patriotschap sich zoo dikwerf hebben schuldig gemaakt en nog dagelijks schuldig maken. Het is genoegzaam gebleken dat de bootjes, op welke de wacht aan den Doeldijk zoo *dapper* gevuurd heeft, als toch zijnde buiten het bereik om voor de beantwoording van dat vuur te vreezen, niet van het fort Liefkenshoek maar van Calloo afkwamen, en geen ander oogmerk hadden, dan uit de ledig en genoegzaam onder water staande huisjes van den Doel alles mede te pakken, wat van hunne gading was; dat eenige belgische *chevaliers d'industrie* tot dien einde van den kant van Calloo langs den dijk met voormelde bootjes waren afgezakt, doch de *ongewone* dapperheid en waakzaamheid der dijkwacht deed deze echte expeditie *à la Ponteculant* mislukken. Nu moest er echter naar eene reden worden omgezien, die de oorlogsdrift der dijkwacht zoo plotselijk had doen ontvlammen, daar men toch gemerkt had, dat de bootjes, die dit nachtelijk bezoek hadden willen beproeven, wederom den weg naar Calloo hadden genomen en verder naar Antwerpen waren opgeroeid, - ja, nu waren het de vijanden geweest, de Hollanders, die het dierbare grondgebied hadden willen forceren, doch door de kloeke dijkwacht behoorlijk in ontzag waren gehouden en afgewezen geworden!"

— Bij de beraadslagingen ll. zaturdag over den ijzeren spoorweg in de kamer van belgische afgevaardigden te Brussel, heeft de commissaris van het bestuur, de heer *de Ridder*, ter verdediging van het ontwerp het woord gevoerd, en daarbij gesteld dat de aanleg van den weg voornamelijk afhing van de oplossing der drie volgende vraagstukken, 1°. of dezelve nuttig was voor de plaatsen door welke hij loopen zou? 2°. schadelijk voor de plaatsen, door welke hij niet zoude loopen? 3°. of de uitgaven in betrekking zouden staan met de voordeelen die uit de daarstelling moesten volgen? Wat de uitgaven betrof, hij bekende dat dezelve niet wel juist te berekenen waren; het jaarlijksche onderhoud van den weg benevens de interessen der kosten van aanleg zouden echter de 12 à 1,400,000 fr. niet te boven gaan. Aan het eind der zitting hebben nog de heer *Nothomb* en *Devaux* het ontwerp verdadigd, de eerste met inzigt om het belang der onderneming uit een staatkundig oogpunt te beschouwen, waarbij hij zich inzonderheid voor den zijtak naar Ostende verklaarde, als door welken men zich de onafhankelijkheid ten aanzien van den handel kon verzekeren, en waardoor de vrijheid van de Schelde min ontontbeerlijk werd. De heer *Devaux* heeft zich met de moeijelijker taak, de verdediging der voorgestelde wijze van uitvoering van gouvernementswege, belast. Het was eene nationale onderneming die bijgevolg in de uitvoering nationaal moest blijven. Men bragt steeds het voorbeeld van Engeland en Frankrijk bij, maar Engeland was aan het concessie-stelsel, gelijk Frankrijk aan zijn douane-wetten, gebonden, omdat de groote grond-eigenaars, die tot de beslechting der zaak geroepen werden, er belang bij hadden zich aan het bestaande te houden. Belgie moest dergelijke hinderpalen vermijden. Het concessie-stelsel strekte om in vervolg van tijd de weldaad der onderneming illusoir te maken; de tol eenmaal bepaald kon niet veranderd worden, er was dus slechts een middel om dat bezwaar te ontgaan, en dat was, dat de onderneming door het gouvernement geschiedde. In deze zitting heeft alleen de heer *Jullien* het ontwerp bestreden.

Omtrent den stand der discussien leest men voorts in *l'Emancipation* het volgende: » Bedriegen wij ons niet dan hebben de redevoeringen voor en tegen het ontwerp thans slechts op een klein gedeelte van de vergadering meer uitwerking. Terwijl de afgevaardigden van de provincien Antwerpen en Luik bepaaldelijk gezind zijn voor de uitvoering door het gouvernement, weigeren de afgevaardigden van Henegouwen en Luxemburg tot dezen gemeenschapsweg hunne stem te geven, die van Henegouwen, omdat het

(*) [illegible] *Michel Frank* en *Cornelis Spaans*.

't helpen doorzetten eener onderneming geldt, welker uitslag voor hunne provincie het verlies van een derzelver belangrijke markten kan ten gevolge hebben; die van Luxemburg, omdat het gering aantal wegen in hunne provincie hunne belangstelling alleen gebonden houdt, en dit gebrek van communicatie bij hen, hun bovendien de gelegenheid niet verschaft, om in de vermeerdering van circulatie te deelen, welke een ijzeren spoorweg moet aanbrengen, die hunne grenzen niet eens nabij komt.

» De Vlaamsche afgevaardigden, ten getale van 32, zullen het overwigt geven aan dat van de beide stelsels, voor 't welk zij zich zullen verklaren. Tot heden hebben de redenaars uit die beide provincien zich nagenoeg zonder uitzondering vijandig aan het ontwerp getoond; de onmiddellijke daarstelling van den zijtak naar Ostende, zou er waarschijnlijk een vrij groot aantal toe overhalen; maar terstond zouden dan ook van alle zijden amendementen worden voorgedragen voor de onmiddellijke daarstelling der menigte van zijtakken, die men wilde ajourneren; in dat geval, zou men over eene met de daad schrikbarende som moeten stemmen. In plaats van aan uitbreiding van het ontwerp te denken, zou men in tegendeel beter doen met op een middel bedacht te zijn voor de beperking van deszelfs uitgestrektheid en gewigt, daar het toch nog maar eene proeve is die moet genomen worden."

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den Maart.

De kamer van afgevaardigden zal waarschijnlijk niet eerder dan morgen een begin maken met de discussie over de bijzondere bepalingen van het ontwerp van wet tegen de staatkundige genootschappen.

— De klagten in de Zuidelijke departementen gerezen over het stelsel van in- en uitgaande regten tot nu toe gevolgd, en het adres door de kamer van koophandel van Bordeaux aan de beide wetgevende kamers gerigt, vinden ook elders weerklank. Bepaaldelijk zouden de voornaamste kooplieden van Havre, Nantes, Rouaan, Boulogne en St. Malo, zich aan het een en ander hebben aangesloten.

— De heer *Dupin* heeft gisteren een prachtig gastmaal gegeven, waarbij onder anderen de hertog *van Orleans* tegenwoordig was.

— De Engelsche, Pruissische en Spaansche gezanten hadden gisteren onderscheidene conferentien met de beide ministers *de Broglie* en *Sebastiani*.

— De generaal-majoor adjudant van Z. M. den Keizer van Rusland, *Jominy*, is voor twee dagen alhier uit St. Petersburg aangekomen, zoo men zegt, met eene bijzondere zending belast.

— De fondsen waren heden (14 *Maart*) genoteerd: 5 pCt. kont. 104,85; op tijd 105; 3 pCt. kont. 78,60; op tijd 78,80; Nap. rent. kont. 94,75; op tijd 94,95; Sp. perpet. kont. en op tijd 65; 5 pCt. kont. 39; op tijd 39⅛; Cortes 25¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Maart.

Uit Berlijn schrijft men dat de minister *Ancillon* eindelijk op den 11den dezer, ter bijwoning der ministeriele conferentien, naar Weenen is vertrokken.

— De Pruissische minister van justitie *von Kamptz* heeft den 2den dezer te Berlijn eene bekendmaking uitgevaardigd, houdende: dat, alzoo de verderfelijke en misdadige bedoelingen en pogingen der geheime genootschappen [Burschenschaft enz.] bij het onlangs in de meeste Duitsche staten gedane onderzoek, stellig gebleken zijn, de daartegen reeds bestaande verbods- en strafbepalingen in Pruissen ten strengste zullen uitgevoerd worden; dat voorts Z. M. om zooveel mogelijk te beletten, dat jonge lieden het offer van hunne deelneming aan zoodanige genootschappen worden, verschillende maatregelen verordend, en onder anderen bepaald heeft, dat studenten in de regten, welke op de hoogeschool aan verboden studenten-vereenigingen deel genomen hebben, in geval zij tot de praktische voorbereiding voor de staatsdienst worden toegelaten, tot dat einde enkel aan regtbanken in verwijderde provincien toegevoegd, en tot geen voor eenen hoogeren rang vereischt examen zullen toegelaten worden, dan op eene getuigenis van den voorzitter der regtbank, wegens hun goed gedrag en denkwijze. Deze verordening is in de Rhijngewesten afgekondigd, met bijvoeging, dat jonge lieden uit die provincie, in het bovenomschreven geval verkeerende, enkel in eene der Oostelijke provincien van Pruissen ter oefening bij de regtbanken zullen geplaatst worden.

— Den 7den Maart is te Schnepfenthal bij Gotha met groot plegtigheid, en in tegenwoordigheid van den regerenden hertog van Coburg-Gotha, het vijftigjarig bestaan gevierd, van het beroemde door den heer *Salzmann* aldaar gevestigde opvoeding-gesticht.

— Den 6den dezer is in het dorp Biedersleben, nabij Erfurt, brand ontstaan, ten gevolge waarvan omtrent 40 gebouwen zijn in den asch gelegd.

— Uit Weenen wordt van den 5den geschreven, dat de komst van den heer *Ancillon* met verlangen wordt te gemoet gezien, daar men zich overtuigd houdt, dat alsdan eerst de onderhandelingen eenen snellen voortgang zullen kunnen maken, dewijl tot nu toe alle stukken, daartoe betrekkelijk, alvorens tot een besluit te komen, naar Berlijn moesten gezonden worden. Intusschen meent men te weten, dat de arbeid der conferentie reeds ver gevorderd is, en dat men weldra de openbaarmaking van denzelven kan verwachten. Het schijnt inmiddels niet waar te zijn, dat er reeds eene tweede algemeene zitting der ministers heeft plaats gevonden.

— Ten gevolge der overeenkomst tusschen de kantons Bern, Waad en Genève gesloten, zijn de uitgewekene Polen, die zich op het grondgebied der beide laatste bevonden, den 5den en 6den dezer, onder behoorlijk geleide naar de Bernsche grenzen overgebragt, en van daar in verschillende rigtingen door het kanton verspreid. Het veertigtal dat te Genève was vereenigd, weigerde in den beginne deze stad te verlaten, doch de tusschenkomst van eenige gendarmen was voldoende, om hen tot vertrek te brengen.

— Te Weenen waren den 6den dezer genoteerd: 5 pCt. Metall. 97$\frac{11}{16}$; 4 pCt. 88$\frac{3}{8}$; Bankactien 1250¼.

ENGELAND.

LONDEN, den 15den Maart.

De buitengewone gevolmagtigde minister der Nederlanden, de heer *Dedel*, had gisteren op het bureau van buitenlandsche zaken eene conferentie met vorst *Talleyrand* en lord *Palmerston*.

— In de zitting van het lagerhuis van donderdag werd door den heer *Rippon* een voorstel ter tafel gebragt, dat voortaan de aartsbisschoppen en bisschoppen der gevestigde kerk van het hoogerhuis zouden zijn uitgesloten, omdat meende hij, die kerk als eene geestelijke instelling met het wereldlijk gezag niets gemeens had, en het daarenboven zelfs voor de geestelijke belangen der natie hoogst nadeelig was, dat hare voorgangers zich aan de zorg hun door de godsdienst opgelegd, onttrokken, om aan wetgevende discussien deel te nemen.

Deze motie door de heeren *Humenn*, *O'Connell*, *Sheil* en andere van dien stempel ondersteund, kwam aan de meerderheid en onder deze aan de ministers zooteer ongepast en onstaatkundig voor, dat lord *Althorp* openlijk verklaarde dezelve geene wederlegging waardig te oordeelen, zoo als zij dan ook ten slotte door 125 tegen 58 stemmen werd afgewezen.

Hetzelfde lot met eene nog beslissender meerderheid van 207 tegen 94 stemmen, viel gisteren aan een ander voorstel ten deel, waarbij de majoor *Faucourt* het straffen door stokslagen bij het leger geheel wilde hebben afgeschaft. Ook tegen deze motie verklaarde zich de ministers, op grond, dat de verachtende wijziging in de vorige zitting, bij deze straf ingevoerd, nog van te jonge dagteekening was, om daarvan de uitwerking te kunnen zien.

— Uit Portugal zijn geene nadere berigten ontvangen, intusschen blijkt het uit den prijs der fondsen dat het algemeene vertrouwen op de zaak van dom *Pedro* merkelijk is geschokt. Zelfs liep ter beurze van gisteren het gerucht dat de jonge Koningin dona *Maria* Lissabon had verlaten. De Portugesche schuldbrieven gingen tot 64¼ terug. Voorts waren genoteerd de 3 pCt. consols 91¼; Holl. werk. schuld 5 pCt. 97; 2½ pCt. 50¼.

Men heeft wel eens willen beweren, dat de hertog *van Orleans*, thans *Lodewijk Philips*, te voren nimmer eenige oogmerken op den Franschen troon gekoesterd had; dat hij, daaromtrent, met een geheel vrij geweten, de koninklijke waardigheid aanvaard had, en alleen het toeval, en de zucht om Frankrijk uit een oogenblikkelijk gevaar te redden, hem tot den stap hadden doen bewegen.

De voorstanders van *Lodewijk Philips* hebben daarmede het karakter van den hertog *van Orleans* van allen blaam pogen te vrijwaren. Intusschen is het meer dan bekend, dat hij als *conspirateur* niet vrij te pleiten is. Wij vinden ten overvloede daaromtrent, in een vrij onpartijdig Fransch werk, het volgende, 't welk ter dezer zake ene der overneming wel waardig voorkomt:

» Op het einde van het jaar 1816 was de hertog *van Orleans* uit Engeland in Frankrijk teruggekomen, en had geen deel genomen aan de wetgevende debatten in de zitting van de kamer der pairs, waarvan hij lid was. Zoodra hij zich echter met zijn gezin in het Palais Royal voor goed gevestigd had, begon hij ook dadelijk eene soort van oppositie tegen den oudsten tak der Bourbons. Men kan deze soort van oppositie niet wel vergelijken bij die, welke eenige leden der Engelsche koninklijke familie aan den dag leggen, het was niet warme en hevige oppositie van den hertog *van Sussex*, die niet alleen met de wighs-partij, maar zelfs met de radicale Engelsche vrijzinnigen, op het welgelukken van derzelver plannen dronk; maar het was eene soort van gemengde en bewimpelde tegenstand, die zich voornamelijk lucht gaf in eene vertrouwelijke aansluiting en persoonlijke vriendschap voor de hoofden der Fransche oppositie. De hertog beijverde zich altijd om degenen, die door het hof verstooten werden, tot zich te trekken, of de ongenade van dezen en genen op de eene of andere wijze te herstellen, wanneer hij zich namelijk niet te veel bloot gaf of daar er hem niet zooveel geld kostte. Vielen een of ander leidkundige in de ongenade van het ministerie, dan stond het paleis van den hertog altijd voor dezen open, en op zoodanig wijze verkreeg hij eene onbegrij-

pelijke populariteit. Zijne salons werden openlijk en druk bezocht door de hoofden der liberale partij, doch door de heeren *Lafayette*, *d'Argenson* en eenige andere veteranen der theorien van 1789 zag hij een weinig meer in het geheim. In deze vertrouwelijke vereenigingen toonde de hertog zich als eenen warmen tegenstander van alles, wat door het regerend huis werd gedaan. Bezocht hij daarentegen het hof, dan was er slechts eene uitdrukking uit zijnen mond te hooren, die namelijk van innige gehechtheid aan de orde van zaken en had hij altijd voor elk der leden van de koninklijke familie een vleijend en vertrouwen inboezemend woord gereed; — in een woord, in zijn geheel gedrag lag de hertog eene buitengewone behendigheid aan den dag, en toonde in zijne kwetsbare positie buitengemeen veel doorzigt en verstand. Het voornaamste doel van zijne rol was, zich telkens met behendigheid ter zijde te stellen, zonder zich echter van iemand te scheiden of maar te verwijderen. Hoe kunstig en behendig hij die rol heeft weten vol te houden, heeft de ondervinding geleerd."

Koersprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, *den 15den Maart.*

	pCt.	laagste koers	hoogste koers	koers		pCt.	laagste koers	hoogste koers	koers
NEDERLAND.					Cert. dito 18[illegible]	5	94[illegible]	94[illegible]	94[illegible]
Werkel. schuld	2½	49[illegible]	49[illegible]	49[illegible]	Obl. te London.	5			
Dito dito	5	94[illegible]	94[illegible]	94[illegible]	Certif. te Hamb.	5			
Uitgestelde dito		1[illegible]			Inschrijv. Assig.	6	67[illegible]	68	68
[illegible] dito	[illegible]	21[illegible]	22	22[illegible]	Certificat. dito	6			
Amort. Syndic.	4½	88½	88[illegible]	88½	POLEN.				
Dito dito	3½	70½	70[illegible]	70[illegible]	Aand. Loot. fl. 300.				
Schatkistbiljett.	6	100[illegible]			PRUISSEN.				
Oorlogslagen.	5				Dito dito R. 50.				
Leening 1831	[illegible]				OOSTENRIJK.				
Handel-Maats.	4½	100	100[illegible]	100	Dito dito *f* 100.				
FRANKRIJK.					Dito dito » 250.	4	123		
Inschr. Grootb.	3				Metalliek	5	95[illegible]	95[illegible]	
ENGELAND.					Dito Lond. gen.	5			
Dito per 12 Aug.	3				Dito	2½			
SPANJE.					Oblig. *Goll & C.*	5	99[illegible]		
Certificat. Amst.	[illegible]	61[illegible]	61[illegible]	61[illegible]	Dito	4			
Dito *f* 1000	3	40[illegible]	40[illegible]	40[illegible]	Cert. Stadsb. dit.	2½			
Uitges. 3 pc. Sch.	5	14[illegible]			Ween. Bankact.	3			
Cert. Holl. Lond.	5	25[illegible]	25[illegible]	25[illegible]	DENEMARKEN.				
NAPELS.					Leening te Lond.	3	73[illegible]		
Certificat. *F. & F.*	5				BRAZILIEN.				
Dito *Falc. & C.*	5	88[illegible]			Dito *Rotschild.*	5			
Leen. Lond. *F.*	5	95[illegible]			GRIEKSCHE.				
RUSLAND.					Dito te Londen.	5			
Obl. [illegible]	5	102[illegible]							
Dito dito 18[illegible]	5								

Ter Effecten-Societeit te Amsterdam van gisteren, 16 Maart, was de handel in binnenlandsche fondsen tegen iets betere prijzen van niet groote bedenidenis. Van buitenlandsche ging alleen in Perpetuelen 5 pCt. iets, alsmede eenige [illegible] 3 pCt. om. Ziehier den loop der prijzen: Holl. 5 pCt. 94[illegible]; 2½ pCt. 49[illegible]; Kansbill. 21[illegible]; Syndic. 4½ pCt. 88[illegible]; Perpet. 5 pCt. 61[illegible]; 3 [illegible]; 3 pCt. fransche 78[illegible]; L. Sp. Cortes 24[illegible].

Op den 14den Maart 1834, overleed te Breda, na eene kortstondige ziekte, mijne Schoon-Zuster, de Wel-Edele Geboren Vrouwe REGINA CATHARINA HALDE, Weduwe den Wel-Edelen Gestrengen Heer Mr. CORNELIS VAN DEN HOVE, Griffier, in den ouderdom van negen-en-zeventig jaren.

HAARLEM, den 15. Maart.

H. HUIJGHENS.

De post van VROEDVROUW in de gemeente Bergen-op-Zoom, op een jaarlijks traktement van *twee honderd guldens*, vacant zijnde, worden diegenen, welke de noodige vereischten bezitten, zich in persoon of met *gefrankeerde* brieven adresseren aan den Heer Burgemeester, *vóór* den eersten Mei 1834.

Bergen-op-Zoom, den 4den Maart 1834.

Burgemeester en Wethouders der stad Bergen-op-Zoom,

CUYPERS, Vt.

Ter ordonnantie van dezelven,

J. AUGUSTIJN, *Secr.*

Uit de Hand te Huur

[illegible] TE [illegible]

Eene Engelsche HEERENHUIZING, genaamd: *BERGVLIET*, gelegen achter de linie van den Mannikhof tusschen Breda en Teteringen, voorzien van 4 Beneden- en 4 Boven-Kamers, Keuken, Kelder, Koetshuis, Stalling voor 4 Paarden, benevens een groote Tuin.

Te bevragen bij den ondergeteekende Agent van het Domein te Hertogenbosch, mits brieven *franko.*

GROENEVELDT.

** Op Woensdag den 2den April 1834, des namiddags ten twee ure en volgende dagen, zal, JOHAN MARINUS OFFERS, Vendumeester wonende in de Hinthamerstraat te 's Hertogenbosch, ten huize van Mevrouw de Weduwe van wijlen den Heer JACOBUS DE BERGH, in leven Vorsteher der Hoofdstad, in de Papenstraat aldaar, verkoopen:

Een zeer netten en aanzienlijken INBOEDEL, bestaande in Kabinetten, Sofa's, Stoelen, Consoles, Commodes, Buffetten, Secretaire, Bureaux, Thee- en Speeltafels, Stoelen met goud en zilveren [illegible] Trappen [illegible]

Zittingen voor Vensterbanken, Mahoniehouten Stoven, Oost-Indische Kist en Chinees verlakt Schrijfkistje, een Schildpadde Kistje met Zilver gemonteerd, eene fraaije Boulour, Papegaaikooi, Pavillioenen met en zonder Behangsels, Meubelgordijnen met Draperien en Ornamenten, Valgordijnen, extra schoone Spiegels, Albast-Lampen, Platen achter glas, eene zwaar IJzeren Geldkist, Badkuip, Smyrnasche en andere Tapijten, Vloerkleeden en Carpetten.

Voorts eenig Beddegoed, een dons Damast Dekbed, Dekens en verder Bedden-toebehooren; mitsgaders eene groote partij fraai Chineesch-, Japansch- en Saksisch Porcelein, Thee-Servicen, Verlakte Goederen, Aarde- en Glaswerk, onderscheiden Koper-, Tin-, Stookgereedschappen, Kagchels, Dordsche Haard, Tuingereedschappen en een zeer schoone Steenen Tuinbeeld op Piedestal.

Een fraai assortiment BOEKWERKEN, als: Beschrijving van Palestina, Poëmes *de Goldsmith et Parnell*, vues pittoresques d'Angleterre en Monument du costume physique et moral, net gebonden en zeer zeldzame exemplaren, alle de Werken van *Voltaire*, *Rousseau*, *Walter Scott* en meer andere fraaije werken; voorts eenige Portefeuilles met Platen, Portretten en Schetsen naar *Rembrand*, *Gerard Douw*, *David* en andere beroemde Meesters; eene OPTICA-SPIEGEL met PLATEN, eene zeer goede met Zilver gemonteerde DWARSFLUIT en een groot assortiment MUZIJK.

Wijders zal nog worden verkocht eene fraaije partij fijne HEESTERS- en BLOEMGEWASSEN, waaronder uitmuntende twee zware Laurier-Boomen, Magnolia's, Oranje-Boomen, onderscheidene soorten van dubbele Camilias, witte Rododendrums, dito Oleanders en Pioenrozen, alsmede eene groote partij CANARIE- en andere VOGELS en VOGELSKOOIJEN.

Alle welke Goederen op Dingsdag den 1sten April 1834, voor een ieder te zien zijn van des voormiddags 9 tot 12 ure, en des namiddags van 3 tot 6 ure.

Zegt het Voort.

Amortisatie-Syndicaat.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

VERPACHTING TE GORINCHEM.

Op Dingsdag den 1sten April 1834, des middags ten 12 ure, zal, in den Doelen te Gorinchem, ten overstaan van den Notaris APPELTIERE aldaar, in het openbaar worden overgegaan tot de verpachting voor *twee jaren:*

Van het GRASGEWAS, van eenige perceelen behoorende tot de fortificatiewerken der vesting Gorinchem; breeder bij billetten omschreven.

Zijnde nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van den voorn. Notaris en van het Agentschap der Domeinen te Utrecht.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN,

IN DIENST VAN DE [illegible] VOOR

PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company te Londen, in bovengemelde dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag; zijnde zulks van Rotterdam bepaald op:

Woensdag den 19. Maart, des morgens ten 7 ure.
Zaturdag » 22. » » » 8 »

Nadere inlichtingen bij de Agenten: { W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

** Op Dingsdag den 1sten April 1834 en volgende dagen, stellen de Boekhandelaars JOH. NOMAN & ZOON, te Zalt-Bommel, verkoopen:

Eene zeer nette fraaije verzameling van over de 4000 Nommers welgeconditioneerde BOEKEN, in verschillende vakken van Wetenschap, alsmede eenige KAARTEN en PLATEN, waarvan de Catalogus alom verkrijgbaar is gesteld.

** Bij de Wed. J. C. VIEWEG & ZOON, te *Nymegen*, is uitgegeven, bij C. A. VIEWEG, te *Nymegen*, bij BROESE & COMP., te *Breda* en verder alom verkrijgbaar:

I. PROEVE van een ontwerp tot Sluiting van de Rivier den Neder-Rhijn en Lek en het storten van derzelver water op den IJssel, door den Luitenant-Generaal, Baron KRAIJENHOFF. In kwarto formaat, met 5 uitslaande kaarten en platen, in het koper gebragt door VAN BAARSEL & ZOON . . . *f* 7,50.

II. ——— Scheiding der Rivieren de Waal en Boven-Maas en het doen afloopen dezer laatste, over hare oude bedding, op het Bergsche Veld, door *denzelfden*. Met 6 kaarten en platen in eene aparte portefeuille. . à » 7,00.

Deze Werken bevatten 3 kaarten die ook afzonderlijk verkrijgbaar zijn, als:

I. Kaart van den loop der Rivieren de Rijn, de Lek, de Waal, enz. . . . . *f* 2,50.

II. ——— van de Rivier den IJssel. . . . . . . » 1,10.

III. ——— — de Rivieren de Waal, de Merwede en de Maas, in 2 bladen. . . . . » 3,00.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.